Książeczki Zdrowia — Przewodnik i Rejestr

Dokumentacja systemu HACCP

Nazwa firmy:	**NIP:**
Typ lokalu:	**Data wygenerowania:**

Informacja

Przewodnik po badaniach do celów sanitarno-epidemiologicznych wymaganych od osób pracujących w styczności z żywnością, wraz z rejestrem orzeczeń. Przechowuj go z pozostałą dokumentacją HACCP.

1. Czym jest „książeczka zdrowia"?

„Książeczka zdrowia" lub „sanepidowska" to potoczna nazwa. Przepisy wymagają **orzeczenia lekarskiego dla celów sanitarno-epidemiologicznych** o braku przeciwwskazań do pracy, przy której można przenieść zakażenie. Lekarz wpisuje jego treść do karty badań. Dalej w tym dokumencie używamy słowa „orzeczenie".

Podstawa prawna

- **Ustawa z dnia 5 grudnia 2008 r.** o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (t.j. Dz.U. 2025 poz. 1675) — art. 6, 7 i 10
- **Ustawa z dnia 25 sierpnia 2006 r.** o bezpieczeństwie żywności i żywienia (t.j. Dz.U. 2026 poz. 1399) — art. 59 ust. 2, 4 i 5
- **Rozporządzenie (WE) nr 852/2004** Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie higieny środków spożywczych — Załącznik II, Rozdział VIII

2. Kto musi mieć orzeczenie?

Obowiązek dotyczy **każdej osoby pracującej w styczności z żywnością**. Typowe stanowiska:

Praca przy żywności	Sprawdź zakres obowiązków
Kucharze, cukiernicy, piekarze	Kelnerzy, barmani
Osoby przygotowujące posiłki	Pracownicy magazynu żywności
Osoby pakujące żywność	Osoby sprzątające strefy produkcji
Właściciel, jeśli pracuje z żywnością	Kierowcy dostarczający żywność

Uwaga: Liczy się rodzaj pracy, a nie forma zatrudnienia, więc obowiązek obejmuje też właściciela, pomagającą rodzinę, pracowników sezonowych i stażystów. Jeśli nie wiesz, czy dane stanowisko wymaga orzeczenia, zapytaj lekarza medycyny pracy lub powiatową stację sanepidu.

3. Jakie badania są wymagane?

Badania sanitarno-epidemiologiczne obejmują:

Badania laboratoryjne

- Badanie kału w kierunku nosicielstwa pałeczek **Salmonella** i **Shigella**; zakres wskazuje lekarz
- Wykonują je akredytowane laboratoria Państwowej Inspekcji Sanitarnej lub laboratoria działające na podstawie umowy z nią

Badanie lekarskie

- Wywiad i ocena stanu zdrowia pod kątem przeciwwskazań do pracy

Na tej podstawie lekarz wydaje orzeczenie: o zdolności do pracy albo o czasowych lub trwałych przeciwwskazaniach. Otrzymują je badany i pracodawca.

4. Gdzie wykonać badania i kto płaci?

Gdzie	Szczegóły
Lekarz medycyny pracy lub POZ	Przeprowadza badanie i wydaje orzeczenie (art. 7 ust. 1 i 2)
Laboratorium	Badania kału; o punkty przyjmowania próbek i cennik zapytaj w powiatowej stacji sanepidu

Pracownika na badania kieruje **pracodawca** i ponosi ich koszt (art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy, art. 229 § 6 Kodeksu pracy). Osoba szukająca pracy może zrobić badania na własny wniosek (art. 6 ust. 2a). Ceny zależą od placówki.

5. Jak często odnawiać badania?

- **Przed rozpoczęciem pracy** — obowiązkowo dla każdego nowego pracownika
- **Po chorobie zakaźnej lub jej podejrzeniu** — pracownik zgłasza to pracodawcy, a o powrocie do pracy z żywnością decyduje lekarz
- **W terminie wskazanym przez lekarza** — przepisy nie podają jednego okresu ważności orzeczenia, więc trzymaj się tego, co wynika z orzeczenia i zaleceń lekarza
- **Gdy skieruje na nie sanepid** — np. przy podejrzeniu zakażenia lub nosicielstwa (art. 6 ust. 2 pkt 1)

> **Praktyczna wskazówka**
>
> Prowadź rejestr terminów z tego dokumentu i umawiaj badania z wyprzedzeniem, bo wynik laboratoryjny nie jest dostępny od ręki.

6. Co sprawdza Sanepid podczas kontroli?

Orzeczenia i dokumentację szkoleń musisz udostępnić na żądanie organów kontroli (art. 59 ust. 4). Inspektor może sprawdzić:

Element kontroli	Opis
Posiadanie orzeczenia	Czy każda osoba pracująca w styczności z żywnością ma aktualne orzeczenie
Aktualność dat	Czy nie minął termin wynikający z orzeczenia
Miejsce przechowywania	Orzeczenia w aktach osobowych, a ich kopie w miejscu wykonywania pracy (art. 59 ust. 4 i 5)
Zgodność z listą pracowników	Inspektor może poprosić o listę zatrudnionych osób i porównać ją z posiadanymi orzeczeniami

7. Konsekwencje braku orzeczenia

Zatrudnianie osoby bez wymaganego orzeczenia lub z przeciwwskazaniami to wykroczenie (art. 100 ust. 1 pkt 11 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia):

- **Mandat** — do 500 zł, a do 1000 zł, gdy jeden czyn wyczerpuje znamiona kilku wykroczeń (art. 96 § 1 k.p.w.)
- **Grzywna orzeczona przez sąd** — do 5000 zł (art. 24 § 1 k.w.); sprawa trafia do sądu m.in. po odmowie przyjęcia mandatu
- **Odsunięcie od pracy** — przy stwierdzonych przeciwwskazaniach pracodawca musi niezwłocznie odsunąć osobę od tych prac (art. 10 ust. 1 ustawy o zapobieganiu zakażeniom)
- **Decyzja sanepidu** — nakaz usunięcia uchybień w terminie, a przy bezpośrednim zagrożeniu życia lub zdrowia unieruchomienie zakładu lub jego części (art. 27 ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej)

8. Rejestr orzeczeń pracowników

Poniższa tabela służy do prowadzenia ewidencji orzeczeń sanitarno-epidemiologicznych pracowników. Wypełniaj ją na bieżąco.

Lp.	Imię i nazwisko	Stanowisko	Data wydania orzeczenia	Termin ważności / następnych badań	Nr orzeczenia	Uwagi
1.						
2.						
3.						
4.						
5.						
6.						
7.						
8.						
9.						
10.						
11.						

Data i podpis osoby odpowiedzialnej

Pieczątka firmy

Ten wzór to 1 z 11 dokumentów

Na kontroli Sanepid patrzy na cały system: temperatury, mycie, dostawy, szkolenia, alergeny i plan HACCP. Komplet GastroTarczy:

1. Instrukcja użytkowania dokumentacji
2. Dziennik kontroli temperatur (12 miesięcy)
3. Rejestr mycia i dezynfekcji
4. Rejestr przyjęcia dostaw
5. Procedury GHP/GMP i HACCP
6. Dokumentacja szkoleń pracowników
7. Plan HACCP
8. Karty alergenów
9. Rejestr kontroli szkodników (DDD)
10. Harmonogram mycia i dezynfekcji
11. Książeczki zdrowia — Przewodnik i Rejestr

Standard 199 zł · Kompletny 299 zł

Kompletny dodaje: checklist przed kontrolą, poradnik "podczas kontroli", plan działań naprawczych, wzór odwołania od decyzji.

PDF i DOCX z nazwą i NIP Twojej firmy. Plan HACCP ułożony pod Twój rodzaj lokalu. Link na maila od razu po płatności BLIK lub kartą, jednorazowo, 14 dni na zwrot.

gastrotarcza.pl/generator